

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

- Сгоров Б.В.** - ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
- Тришин Ф.А.** - проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
- Мардар М.Р.** - проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
- Кананихіна О.М.** - проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
- Мураховський В.Г.** - директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Волков В.Е.** - д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
- Корнієнко Ю.К.** - директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Радіонова О.В.** - к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
- Купріна Н.М.** - декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
- Хобін В.А.** - директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
- Сярова А.С.** методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Другим етапом розширення зв'язків з підприємствами була поїздка у м. Черкаси та Черкаську область. Викладачі кафедри ТЗЗ та студент, який навчається за ОКР «Магістр» вивчили передовий досвід таких підприємств як ТОВ «МАІС» та ТОВ «Черлис» Підприємство Групи Євраліс, які працюють у сфері промислового виробництва насіння кукурудзи та інших культур.

Особливо слід відмітити, що на цих підприємствах випускники ОНАХТ займають провідні посади, завдяки чому ми мали можливість отримати відповіді на всі запитання, які нас цікавили. Безумовно, з досвідом передових підприємств зернової галузі ми будемо знайомити студентів, впроваджуючи його в навчальний процес, оскільки отримали чималий багаж фото та відеоматеріалів.

Також доцент Страхова Т.В. оформила всі документи та проходить підвищення кваліфікації на ТОВ «Черлис» Підприємство Групи Євраліс.

Крім того з ТОВ «Черлис» Підприємство Групи Євраліс оформлений договір на проходження практики студентів факультету ТЗіЗБ.

Відвідати ці підприємства ми змогли за сприянням Центру маркетингу та реклами, який доручив нам провести і профорієнтаційну роботу, що було зроблено на вказаних підприємствах та у багатьох навчальних закладах.

Дякуючи наданій можливості викладачам кафедри ТЗЗ маємо змогу розширити тематику дипломних проектів та поглибити професійні знання.

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ОБГРУНТУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ СИСТЕМИ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

І.М. Цимбалюк

**Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти,
м. Рівне, Україна**

Постановка проблеми. Радикальні зміни у змісті та характері праці на основі науково-технічного процесу та нових економічних і політичних факторів, що визначають суспільний розвиток нашої держави, потребують педагогічного осмислення та науково-методичного обґрунтування відповідних форм і методів підвищення кваліфікації керівників навчально-виховних закладів професійно-технічної освіти. Під впливом соціально-економічних і політичних чинників, що визначають складний процес духовного відродження нашого суспільства, відбуваються глибокі якісні зміни і в методологічному обґрунтуванні концепції післядипломної освіти, покликаних реалізувати стратегію розвитку педагогіки в нових історичних обставинах. Відповідно до цього загострилась потреба у цілісному педагогічному аналізі теорії та практики підвищення кваліфікації керівників навчально-виховних закладів професійної освіти, суттєвим компонентом якого є узагальнені і систематизовані у своєму історичному розвитку наукові

знання про закономірності удосконалення працездатності зазначеної категорії керівних кадрів освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У спеціальних дослідженнях до цього часу ця проблема не вивчалася, що негативно відбивається на ефективності використання змісту, визначенні системоутворюючих факторів, реалізації принципів, функцій та науково-методичному забезпеченні форм і методів системи неперервної освіти.

Аналізом результатів педагогічних досліджень встановлено, що проблема неперервної освіти привертає увагу деяких науковців не лише з чисто академічного інтересу [1, 2, 3, 4]. Разом із тим, оскільки зазначена проблема має глибокі соціально-практичні й соціокультурні засади, які можуть бути осмислені тільки з допомогою філософського аналізу, що пояснює суть і евристичну спрямованість понять, які виражають кардинальний зміст концепції неперервної освіти.

Формулювання цілей доповіді. Мета цієї доповіді полягає у спробі виявити актуальний смисл концепції неперервної освіти, розкрити її історичні, соціокультурні і педагогічні засади.

Виклад основного матеріалу дослідження. Актуальний смисл концепції неперервної освіти полягає в соціальній детермінації її походження. Багатоаспектна система причин і суперечностей зумовлює постійну необхідність вирішення проблеми неперервної освіти.

Небувала рухомість і змінність технологій, засобів виробництва, видів і способів професійної діяльності, службових функцій висувають принципово нові вимоги до характеру й змісту кваліфікації працівника, рівня його інтелектуального, культурного і морального розвитку, потребують зміни традиційних уявлень про способи й суть соціокультурної спадщини.

Сучасна науково-технічна революція багатократно прискорила темп оновлення сукупності засобів і методів суспільного виробництва, форм його організації, характеру умов і змісту праці, зумовила їх систематичний вплив протягом періоду трудової діяльності працівника, визначила швидкість морального старіння знань.

Незмінність характеру традиційної, «кінцевої», обмеженої віковими рамками освіти призводить до відриву від реальності й запитів суспільної практики, фактичного протиріччя між потребами людини й виробництва, народного господарства й особистості, зумовлюють його девальвацію в суспільній свідомості й житті людей. Унаслідок зазначених обставин виникають проблеми функціональної неграмотності, технологічного безробіття, дефіцит політичних, економічних, методологічних, технічних, правових, екологічних, соціально-політичних знань.

Разом із тим залишились незмінними традиційні ланки загальної й професійної освіти, збереглися орієнтація на кінцевість цих базових структур, автономність функціонування елементів традиційних і нових систем освіти. Додаткова, компенсаційна, оновлююча освіта дорослих не

призвела до досягнення взаємопов'язаностей та єдності зазначених структур, створення цілісної системи освіти. Проте властиві сучасному розвитку цивілізації динамізм, підсилення соціальної ролі особистості, піднесення її потреб, ріст гуманізації й демократизації суспільства, швидка зміна техніки й технології визначають необхідність заміни формули «освіта на все життя» формулою «освіта протягом усього життя».

Отже, роль і місце підвищення кваліфікації у зазначеній системі полягає в тому, щоб подолати розбіжність між суттєвим і необхідним, забезпечити погоджуваність між інерційною, за своїм характером, стабільною, за спрямованістю й змістом, обмеженою фіксованими віковими рамками освітою і динамічними потребами суспільної практики. Проте без зміни підходу до освіти згадану проблему вирішити теоретично й практично неможливо.

Разом із тим необхідної відповідності можна досягнути лише на основі перетворення стабільної освіти у неперервну. Зазначене перетворення потребує відмови від погляду на освіту тільки як на процес (і результат) засвоєння фіксованої суми предметних знань, умінь і навичок, що надають подібній «освіті» однобічний, просвітянський, зорієнтований, що не утримує істинної людської сутності й спрямованості, характер.

Аналізом встановлено, що у наукових дослідженнях доведена думка про те, що для суспільного індивіда неперервна освіта є цілісним комплексом процесів і засобів формування, задоволення його різнобічних пізнавальних і духовних запитів і потреб, розкриття й розвитку задатків, здібностей, істотних сил [3, 4]. Отже, вона постає значимою складовою особистого розвитку, збагачення його новим змістом, як гарантією збереження професіонала й особистості в умовах суспільної практики, що динамічно змінюється.

Таким чином, доходимо висновку, що неперервна освіта створює реальні умови для подолання технократичного й авторитарного підходів до загальних явищ, виключає погляд на людину як на програмуєчий елемент соціальної системи, позбавленої свободи вибору, реальних можливостей цілевизначення - пасивний об'єкт свідомих маніпуляцій.

Принципові особливості неперервної освіти визначають різноманітність та гнучкість способів, засобів і організаційних форм, що використовуються для її здійснення, гуманізм, демократичність, диференціацію освітніх процесів за спрямованістю та змістом.

Гнучкість та варіативність змісту, форм і методів неперервної освіти є результатом різноманітності й змінності освітньо-пізнавальних потреб людини й суспільства, мобільності умов і засобів їх, задоволення.

Як засоби забезпечення гнучкості та випереджувальності у системі неперервної освіти виступають відповідні освітні структури, екстернат.

Гуманізм неперервної освіти визначається її зверненістю до потреб, намагань, турбот і намірів людини. Він передбачає орієнтацію освітніх

програм на привласнення особистістю загальнолюдських ідеалів та цінностей. За такого підходу наука, культура, мистецтво - усі досягнення духовного розвитку людства у системі неперервної освіти перетворюються із предмета вивчення в органічний компонент навчально-пізнавальної й виховної діяльності, який визначає не тільки мету і зміст освіти, але і форми взаємостосунків між тими, хто навчається, і тими, хто навчає.

Висновки:

1. Таким чином, неперервність освіти постає як соціокультурна проблема, суть якої полягає в тому, що в сучасних умовах глобалізації соціальних процесів руйнуються і стають малоефективними традиційні форми накопичення й передавання людського досвіду (праця, освіта, форми поведінки). Тому в якісно змінних умовах, традиційні форми освіти втрачають ефективність своєї діяльності.

2. Зазначені нові обставини людського життя породжують небажані і багато в чому непередбачені наслідки, насамперед, розрив між поколіннями, що зумовлений відсутністю механізму простого переймання досвіду. Втрачають свою ефективність всі ті форми безпосередньої освіти, які слугували неперервному передаванню соціального досвіду наступним поколінням.

3. Отже, постає проблема пошуку внутрішніх засобів і методів активізації людської сутності, методологічна суть її полягає у розумінні діяльності людини, розвитку особистості й процесу освіти.

4. Таким чином, йдеться про якісну зміну власне характеру формування особистості (у процесі навчання і виховання), і разом із тим - про особистість, освітню діяльність, спілкування, засвоєння культури. У нинішніх соціально-економічних умовах розвитку України кардинально змінюється смисл цих понять і процесів. У ракурсі зазначених змін має бути обґрунтована і концепція неперервної освіти у подальших дослідженнях.

Література

1. Вознюк О.В. Интегральная концепция соматического и духовного здоровья личности : монографія. Житомир: ЖГУ им. И. Франко, 2013. 716 с.

2. Вознюк О.В. Теоретико-методологічні засади розвитку особистості педагога в умовах цивілізаційних змін: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктор педагогічних наук. Житомир. [Електронний ресурс]. URL: lib.chdu.edu.ua/pdf/metodser/111/2.pdf.

3. Десятов Т.М. Філософія неперервної освіти і освіти дорослих. 2011. [Електронний ресурс]. URL: lib.iitta.gov.ua/6030/1/Десятов_Т.М..pdf.

4. Левченко Т.І. Концепція неперервної освіти у світовому контексті. [Електронний ресурс]. URL: library.uipa.edu.ua/library/.

Ефективне навчально (науково)-методичне забезпечення освітнього процесу - один з шляхів поліпшення якості вищої освіти Н.О. Дец, Л.Д. Риженко.....	71
Впровадження дисциплін циклу сталого розвитку в навчальні програми ОНАХТ Л.З. Бошков.....	74
Доброчесність як складова моделі внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО С.О. Данильченко, В.Г. Мураховський, Ф.А. Трішин.....	75
Доктор філософії (PhD) - новий шлях до наукового ступеня І.О. Павлова, О.О. Лівенцова.....	79
Основні нормативно-правові аспекти реалізації експерименту з присудження ступеня доктора філософії О.О. Лівенцова, І.О. Павлова.....	81
Науково-дослідна практика - важливий етап підготовки магістрів Ю.Д. Чумаченко.....	84
Перспективи впровадження дуальної освіти для студентів навчальних закладів Н.В. Доценко, Т.М. Афанасьєва.....	86
Залучення студентів коледжів до науково-дослідної роботи Л.К. Овсянникова, О.Г. Соколовська, Л.О. Валецька, В.А. Шалений.....	89
Досвід передових підприємств галузі - у навчальний процес Г.М. Станкевич, Т.В. Страхова, А.В. Борта, Л.К. Овсянникова.....	90
Наукові підходи до обґрунтування концепції системи неперервної освіти І.М. Цимбалюк.....	91
Забезпечення якості викладання дисципліни «Система технологій» О.Є. Воєцька, Т.В. Бордун, І.С. Чернега.....	95
Особливості викладання технічних дисциплін в технологічних вищих учбових закладах А.П. Ліпін, І.М. Шипко.....	97
Використання настільних ігор у навчанні студентів економічним дисциплінам Т.В. Свистун.....	98
Взаємозв'язок консалтингу і науки Т.В. Бордун, Л.О. Валецька.....	101
Застосування ділових ігор при вивченні дисципліни «Антикризове управління» Н.Й. Басюркіна.....	104
Застосування інноваційних методів викладання для підвищення якості вищої освіти Л.М. Тележенко, І.М. Калугіна, С.О. Поплавська.....	105
Використання сучасних методів навчання у закладах вищої освіти А.Д. Салавеліс, А.К. Бурдо, О.В. Золовська.....	106